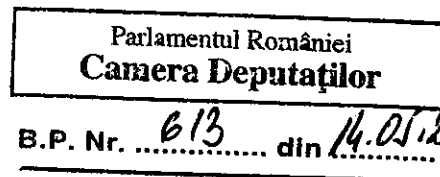
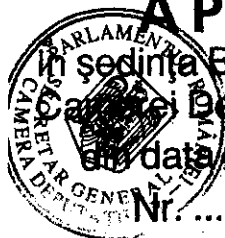

APROBAT

Parlamentul României
Senat

DIRECȚIA PENTRU AFACERI EUROPENE

INFORMARE

**privind participarea la Conferința președinților comisiilor pentru egalitatea de șanse,
organizată de către Parlamentul Spaniei,
în cadrul Președinției spaniole a Uniunii Europene**

- Madrid, 29 aprilie 2010 -

Parlamentul Spaniei a organizat, în data de 29 aprilie 2010, la sediul Senatului Spaniei, la Madrid, conferința președinților comisiilor pentru egalitatea de șanse.

Din partea *Senatului României* a participat dna. senator *Elena MITREA*, membră în Comisia pentru egalitate de șanse și dna. *Amalia Răduț*, consilier parlamentar la Direcția pentru afaceri europene. Din partea *Camerei Deputaților* a participat dna. deputat *Cristina-Ancuța POCORA*, președinta Comisiei pentru egalitatea de șanse pentru femei și bărbați și dna. deputat *Carmen AXENIE*, membră în Comisia pentru egalitatea de șanse pentru femei și bărbați.

În cadrul reuniunii au fost abordate două teme:

1. **Violența de gen - Tema I – Indicatorii prin care se poate evalua acest fenomen;**
2. **Violența de gen - Tema II – Experiențe cu privire la diferite politici din acest domeniu. Propunerea de a institui un Observator European împotriva violenței îndreptată asupra femeii.**

Reuniunea a fost deschisă de domnul Francisco Javier Rojo García, Președintele Senatului Spaniei.

Doamna Bibiana Aído, ministru, Ministerul egalității de șanse, a prezentat prioritățile Președinției spaniole a UE în domeniul egalității de șanse. Ea a subliniat că este important ca toate instituțiile și factorii decizionali să urmeze aceeași direcție în ceea ce privește apărarea egalității de gen, egalitatea fiind esențială pentru construcția UE. De asemenea, a arătat că sprijinul acordat de către statele membre în elaborarea statisticilor pe baza unor indicatori comuni privind violența împotriva femeilor, va permite statelor membre să ia cunoștință despre toate problemele existente, putând apoi să stabilească o structură care să facă o strategie de combatere a acestui fenomen.

A cerut ca, în mod similar, să se adopte o poziție fermă în ceea ce privește lupta împotriva pornografiei infantile și a traficului de ființe umane în scopul exploatării sexuale, **prin susținerea celor două proiecte de directivă aflate în procedură de control parlamentar**

la statele membre UE, în conformitate cu Protocolul (nr.2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității. În ceea ce privește a treia directivă privind ordinul european de protecție a avut susținerea a 19 dintre statele membre (România a fost printre inițiatori).

Strategia Lisabona 2020 este un prilej prielnic de susținere a unei perspectivei de gen în dezbaterile unor teme și în definirea unor piloni de creștere economică, în cadrul parametrilor de durabilitate și integrare (de exemplu în mobilitatea pieței muncii și a locurilor de muncă).

Doamna Edit Bauer, membră a Parlamentului European, a adus în discuție **necesitatea armonizării legislației naționale în domeniul egalității de șanse cu legislația comunitară**. Prin îmbunătățirea cadrului legislativ și a unei mai bune implementări a legislației, lupta împotriva exploatării și a violenței îndreptată asupra copiilor și a femeilor va constitui garanția unui angajament puternic pe calea combaterii acestui fenomen.

Doamna Sibylle Laurisch, deputată în Bundestag, Germania, a făcut o scurtă prezentare a situației privind legislația și implementarea măsurilor de combatere a violenței în familie din țara sa. În 2009 a fost adoptată Legea privind protecția împotriva violenței care a reformat procedura de aplicare a codului familiei, în sensul că măsurile prevăzute în lege au fost date în competența **instanțelor specializate în dreptul familiei**. Landurile federale au elaborat o serie de principii și linii directoare pentru implementarea prevederilor în vigoare, pentru sprijinirea victimelor violenței domestice, pentru poliția care se ocupă de martori și pentru modul de a se acționa în cazuri de urgență. Ofițerii de poliție au acces la verificarea unei persoane, la note, formulare și informații generale despre persoane, pentru operativitate și pentru a-și putea îndeplini îndatoririle de serviciu. Liniile directoare conțin specificații generale relevante în scopul de a acoperi toate cazurile de violență fizică și psihologică.

Între poliție, procuratură, serviciile de consultanță de specialitate, autoritățile pentru străini și autoritățile pentru protecție socială există un **acord de cooperare transparentă și directă**, care are ca scop crearea de posibilități pentru ajutorarea victimelor de a ieși din spirala violenței la timp. **A fost introdus sistemul numărului unic de urgență la nivel federal, număr la care persoanele supuse violenței în familie pot suna.**

Câteva dintre landurile federale au emis linii directoare de lucru cu privire la lupta împotriva traficului de ființe umane. Regulat, au loc reuniuni ale organismelor interesate și conferințe ale experților, în domeniul combaterii traficului cu ființe umane și exploatării acestora în scopuri sexuale, prin intermediul cărora se realizează un schimb permanent de informații.

Doamna Marilena Samperi, membră a Comisiei juridice din Camera Deputaților a Parlamentului Italiei, a subliniat că, în momente grele de criză economică și financiară, **femeile plătesc prețul cel mai mare**, deoarece într-o familie ele încetează munca primele, în majoritatea cazurilor ele alegând această opțiune, deoarece bărbații sunt mai bine plătiți.

În deschiderea dezbaterilor primei teme „Indicatorii prin care se poate evalua violența de gen” a luat cuvântul domnul Miguel Lorente, reprezentantul Guvernului Spaniei pentru domeniul violenței de gen, arătând că trebuie avută în vedere o abordare comprehensivă și integrată a combaterii violenței, deoarece aceasta are ca rezultat o multitudine de probleme, atât imediat cât și pe termen lung. **Atunci când se elaborează legislație în acest domeniu trebuie avut în vedere faptul că situațiile care se ivesc sunt într-o permanentă schimbare, ca urmare a faptului că fiecare societate este în continuă mișcare.** Datorită acestui fapt instrumentele prin care se combate violența trebuie actualizate și adaptate noilor situații. A fost prezentată evoluția statistică cu privire la violența de gen în Spania.

Pentru a reuși combaterea eficientă a fenomenului violenței de gen la nivelul Uniunii Europene, trebuie ca în primul rând fiecare stat membru să elaboreze măsuri și strategii pe care să le implementeze, iar în al doilea rând să contribuie activ la elaborarea Strategiei UE pentru combaterea violenței împotriva femeii. Politicile interne și externe ale UE cu privire la combaterea violenței de gen trebuie să fie complementare și eficiente. Trebuie să existe o coordonare a eforturilor tuturor statelor membre UE și o distribuire a responsabilităților în vederea atingerii obiectivelor propuse la nivelul UE.

Este necesară introducerea sistemului numărului unic de urgență la nivelul UE. De asemenea, a subliniat că în vederea punerii în aplicare a Directivei privind ordinul european de protecție va fi necesară instituirea unor instrumente și acordarea de asistență reciprocă, pentru ca prevederile legale să își atingă scopul propus. Ordinul european de protecție, fiind o decizie judiciară privind o măsură de protecție emisă de un stat membru, are drept obiectiv facilitarea adoptării de către alt stat membru, după caz, a unei măsuri de protecție în temeiul propriei sale legislații naționale, în vederea garantării vieții, a integrității fizice și psihice, a libertății sau integrității sexuale a unei persoane.

În acest moment nu există informații la nivelul UE și nici statistici cu privire la evoluția fenomenului violenței asupra femeii și la urmările acestuia.

Doamna Hillevi Engström, președinta Comisiei pentru piața muncii din Parlamentul Suediei, a prezentat măsurile pe care țara sa le-a luat în vederea prevenirii violenței în familie, pentru organizarea sistemului judiciar, modul de tratament al bărbatului agresiv, precum și măsuri pentru cooperarea între instituțiile și organizațiile interesate. Investițiile financiare au fost destul de consistente pentru programele și stagiile de pregătire a polițiștilor, procurorilor și judecătorilor iar rezultatele au fost vizibile obținându-se investigații corect conduse și procese corect soluționate. Este foarte important ca acțiunea instituțiilor publice să fie coordonată.

Doamna Danielle Bousquet, președinta Comisiei pentru egalitatea de oportunități dintre femei și bărbați din Adunarea Națională a Franței, a adus în discuție faptul că doar un procent de 10% din victime raportează violența. O altă problemă majoră este violența psihologică care are consecințe grave asupra victimelor și este extrem de greu de dovedit.

Doamna Gisela Wurm, președinta Sub-comisiei pentru combaterea violenței împotriva femeii din Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, a subliniat că o problemă majoră a femeilor este violența sexuală. Se presupune că, la nivel mondial, procentul femeilor care au fost violentate sexual este de 60%, dar foarte puține sunt raportate. O altă problemă este stresul psihologic al femeii și copiilor din mediul în care trăiesc, acesta fiind accentuat la familiile venite din afara Europei. Multe femei sunt aduse în Europa pentru căsătorie iar apoi sunt folosite pentru prostituție.

Sistemul european de informații extrase din cazierele judiciare (ECRIS) din fiecare stat membru este un sistem informatic de gestiune informatică a dosarelor, documentelor și a tuturor informațiilor legate de cazuri în instanțe, parchete și Ministerul Justiției, fiind dedicat susținerii informatice a activităților din sistemul justiției în contextul noii societăți informaționale. Utilizarea ECRIS la scară națională, în toate unitățile din sistemul justiției, permite standardizarea activităților și procedurilor, creându-se totodată posibilitatea unei administrări eficiente a acestora. Acest sistem trebuie folosit pentru schimbul rapid de informații între statele membre pentru că această bază de date poate releva trecutul penal al oricărui cetățean european. Este de așteptat ca ECRIS să funcționeze în toate statele membre până în anul 2012.

A doua temă de discuție a fost deschisă de doamna Imaculada Montalban, ministru, Ministerul Egalității din Spania. Unul dintre subiectele aflate în prim-planul mandatului spaniol al președinției UE este **războiul declarat violenței și abuzurilor**. În Spania există o organizație denumită **Observator împotriva violenței domestice și de gen**, dar care **nu este gestionată de guvern ci de către parlament**. Totul a pornit în anul 1990 când judecătorii au realizat că fenomenul violenței de gen ia amploare și că nu există informații cu privire la acest fenomen. Ei au semnat un protocol cu puterea executivă, respectiv Ministerul Justiției, cu procuratura și Consiliul General al Avocaților din Spania. Prin protocol erau menționate atribuțiile și rolul fiecărei instituții. Au fixat întâlniri periodice pentru schimb de informații, reușind astfel să creeze o bază de date.

Observatorul împotriva violenței domestice și de gen a fost înființat în septembrie 2002 prin semnarea unui acord de către următoarele instituții: Consiliul General al Puterii Judiciare (CGPJ), Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și Protecției Sociale (în prezent a fost înlocuit cu Ministerul privind Egalitatea), Finanțele Generale ale Statului, comunitățile autonome cu competențe în materie de justiție și Consiliul General al Avocaților din Spania. Observatorul este un instrument de analiză prin care se indică administrarea justiției în această materie, promovând măsuri pentru eradicarea problemei sociale pe care o reprezintă violența domestică și de gen.

Între diferitele obiective care au justificat constituirea Observatorului enumerăm:

1. Colectarea datelor și analizelor. Se realizează o urmărire statistică și se analizează fenomenul la nivelul sistemului judiciar.
2. Inițiază propuneri de hotărâri și sugestii legislative.
3. Urmărește îmbunătățirea coordonării între instituții, participând la elaborarea protocoalelor de hotărâri.
4. Inițiază și urmărește dezvoltarea planului de formare profesională specializată a membrilor din domeniul juridic și fiscal, precum și a altor categorii aflate în serviciul administrației justiției.

Observatorul funcționează prin intermediul reuniunilor periodice a instituțiilor care îl compun. De asemenea, se organizează reuniuni cu asociațiile de femei și cu colectivele interesate cum ar fi organizații și instituții interesate în materie.

Există două canale de informații pentru a răspunde juridic la violența de gen:

A. Buletinele de statistică întocmite de către organelor judiciare, care se referă la chestiunile penale și civile aflate în competența lor. Aceste buletine conțin:

a) Intrarea și circulația dosarelor penale, făcând distincția între diferitele tipuri de procese – procese pentru infracțiuni sau pentru contravenții – cu indicarea stadiului în care se află.

b) Date cu privire la „acte de violență”, cu indicarea tipurilor de procedură penală, diferențiindu-se între abuz fizic și abuz psihic -, precum și date cu privire la persoane „decedate, cu sau fără protecție”.

c) Date cu privire la Ordinele de protecție, cu distincție între faptul că victima este femeie spaniolă sau străină, majoră sau minoră, dacă cel denunțat este spaniol sau străin.

d) Date cu privire la „încălcarea măsurilor convenite”, la numărul de persoane urmărite penal, cu distincție între bărbați și femei, precum și numărul condamnărilor.

B. Datele serviciilor de inspecție ale Consiliul General al Puterii Judiciare este cel de-al doilea canal de informare.

Se realizează astfel o muncă de cercetare, care are la bază hotărâri judecătorești și decizii judiciare luate de către judecători, pentru a se cunoaște modul în care se aplică legile și se

evaluează eficacitatea reformelor legislative. După realizarea acestei munci de cercetare de către o comisie de experți, se elaborează propuneri de hotărâri și sugestii legislative. Un exemplu de propunere transmisă puterii legislative este crearea Registrului central pentru protejarea victimelor violenței domestice

Legislația a fost modificată, definind mai exact și mai corect conceptele de „violență domestică”, „violență asupra femeii” etc. Au fost monitorizate hotărârile judecătorești date pentru fiecare caz în parte pentru a se vedea dacă există unitate de rezoluție. Observatorul cu privire la Violența de Gen prezintă în parlament propuneri de măsuri cu privire la nevoia de a modifica legislația.

Violența împotriva femeilor este tratată cu prioritate în cadrul mandatului spaniol, aceasta reprezentând un flagel real al societății noastre. Este o problemă cu care Spania se confruntă și pe care o combate cu succes. În 2005 a intrat în vigoare, în premieră în Europa, o lege specială anti-discriminare, **care a înființat tribunale speciale și centre de tratament pentru victimele violenței domestice**. Trei ani mai târziu, guvernul spaniol a emis o măsură legislativă prin care se instaura conceptul de ordin de restricție aplicat celor cunoscuți cu antecedente în violența de cuplu. De asemenea, **s-au introdus linii de telefon speciale, atât pentru canalizarea agresivității bărbaților cu porniri violente, cât și pentru a acorda sprijin femeilor ce sunt victime ale violenței**. Ca urmare, numărul de agresii împotriva femeilor a scăzut în Spania semnificativ în 2009 comparativ cu anul precedent. Intenționând să trateze problema violenței domestice nu doar la nivel național, ci european, Spania a propus luarea de măsuri similare pentru întreg spațiul comunitar. Stabilirea ca obiectiv a combaterii violenței asupra femeilor este fără precedent în istoria mandatelor președinției Uniunii Europene, măsurile ce urmează a fi luate incluzând crearea unui Ordin de Protecție European și a unui Observator cu privire la Violența de Gen. Se vor putea diagnostica problemele comune ale statelor membre pentru identificarea ulterioară a unor soluții de combatere susținută a fenomenului.

În raportul anual adoptat de către Parlamentul European cu privire la egalitatea dintre femei și bărbați în UE - 2009, Parlamentul European solicită mai multe eforturi pentru combaterea violenței împotriva femeilor, asigurarea concediului paternal la nivel european și o revizuire a legislației cu privire la egalitatea de remunerare între femei și bărbați.

În ceea ce privește eradicarea violenței împotriva femeilor, deputații au solicitat elaborarea unei propuneri de directivă globală privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor. Parlamentul a solicitat instituirea, în următorii cinci ani, a unui an european de luptă împotriva violenței la adresa femeilor, având în vedere că o femeie din patru este supusă violențelor fizice în cursul vieții de adult, iar peste 10% dintre femei sunt victime ale violențelor sexuale.

Parlamentul sprijină propunerile Președinției spaniole de a crea un Observator European cu privire la Violența de Gen, de a lansa "mandatul european de protecție a victimelor" și de a înființa o linie telefonică de asistență dedicată victimelor, comună pentru întreaga Uniune Europeană.

Pentru a planifica măsuri de prevenire și de răspuns eficace este necesară o investigație profundă a fenomenului social sub diferitele sale manifestări. De la crearea Observatorului împotriva violenței domestice și de gen a impulsionat și promovat colectarea de date și studii a cazuisticii judiciare cu privire la violența în familie. Aceste date permit a se vedea modul în care se răspunde din punct de vedere juridic și permite formularea de propuneri pentru a corija eventualele deficiențe observate. Buletinele statistice ale organelor judiciare în competența cărora se află combaterea violenței asupra femeii, permit să fie cunoscut volumul de muncă a

acestor organe și numărul de condamnări sau de achitări pronunțate în procesele penale, ceea ce va permite să se decidă dacă numărul de judecători este suficient sau nu, ori dacă hotărârile judecătorești au fost eficiente.

Este esențial să se cunoască și să se definească în mod riguros conceptele teoretice de bază care vor fi utilizate pentru a aborda fenomenul violenței asupra femeii și a copiilor în cadrul familiei. Trebuie unificate conceptele și categoriile utilizate de către diversele organe ale administrației.

Concluziile conferinței:

- ✓ Lipsa informațiilor de la nivelul statelor membre și a unor statistici trebuie corectată atât prin utilizarea ECRIS de către statele membre cât și prin instituirea unui Observatorului împotriva violenței domestice și de gen la nivel european.
- ✓ Trebuie identificate toate problemele cu care se confruntă victimele și trebuie să existe o reacție care să răspundă acestor probleme.
- ✓ Internetul este dăunător atunci când este folosit în scopuri criminale, cu atât mai mult cu cât este foarte greu de controlat.
- ✓ Publicitatea în care femeia este umilită sau pusă într-o lumină nefavorabilă trebuie stopată.
- ✓ Bărbații abuzează femeile pentru că tiparele de putere care modelează interacțiunile dintre femei și bărbați în societate și în viața de familie statuează superioritatea bărbatului, autoritatea acestuia asupra femeii în calitate de cap de familie, dreptul de a ține familia sub control prin orice mijloace, cele violente dintre cele mai frecvente. Aceste tipare trebuie corectate.
- ✓ Fiecare dintre noi este un actor complice la perpetuarea unui sistem social pe care îl recunoaștem ca incorect, nedrept, abuziv pentru o parte din membrii săi. Nu există martori inocenți la abuzuri, violență și agresiune. Fiecare dintre noi are datoria de a se informa și acționa față de această problemă.
- ✓ Introducerea sistemului numărului unic de urgență la nivelul UE

Senator: Elena MITREA

Deputat Carmen AXENIE

Deputat Cristina POCORA

Redactat: Amalia RĂDUȚ, consilier la Direcția pentru Afaceri Europene